Sylwester Czopek

Rakszawa, st. 12, gm. loco, woj. rzeszowskie, AZP 101-79/9

Informator Archeologiczny : badania 30, 65

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

Wydzielono 234 obiekty. Relikty osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej rytej (faza II i III) rejestrowano na całym badanym obszarze. Na uwagę zasługuje duże domostwo na planie prostokąta, czytelne w postaci regularnego układu dołków posłupowych, otoczone z jednej strony wybierzyskiem, z drugiej zaś skupiskiem glinianek i jam gospodarczych, umiejscowionych w naturalnym zagłębieniu terenu. Pozostałości osadnictwa kultury późnej ceramiki wstęgowej należały do różnych faz jej rozwoju. Do I fazy zaliczyć należy grób z pochówkiem ciałopalnym, zawierający fragmenty dwóch naczyń zalegające w jamie wespół z przepalonymi kośćmi. Fazy II i III reprezentowane były przez częściowo odsłonięte w ramach wykopu rowy fundamentowe dwóch długich domów trapezowatego kształtu. W bezpośredniej bliskości jednego z nich znajdowały się glinianki oraz jamy gospodarcze. Z pozostałymi kulturami neolitu i wczesnej epoki brązu wiązać można obiekty sepulkralne: z kulturą pucharów lejkowatych, domniemany, szczątkowo zachowany grobowiec megalityczny; z kulturą amfor kulistych – grobowiec w formie prostokątnej skrzyni kamiennej; z kulturą trzciniecką – grób zbiorowy, zawierający niekompletne szczątki (czaszki i kości długie) prawdopodobnie siedmiu osób, wyposażony w dwie bransolety, dwie szpile, fragmenty innych ozdób z brązu oraz naczynie gliniane. Późniejsze chronologicznie ugrupowania kulturowe reprezentowane były bądź przez pojedyncze, mało charakterystyczne obiekty, bądź wyłącznie przez materiały ceramiczne występujące w warstwie.

Badania będą kontynuowane w przypadku budowy drugiej nitki gazociągu.

RAKSZAWA, st. 12,
gm. *loco*,
woj. rzeszowskie,
AZP 101-79/9

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)
- osada grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckej (wczesna epoka żelaza)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 19 do 26 lipca przez dr. hab. Sylwestra Czopka (Muzeum Okręgowe w Rzeszowie). Finansowane przez Urząd Gminy Rakszawa. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 174 m^2.

Odkryto 10 jam po obiektach mieszkalnych lub gospodarczych. Bardzo nieliczny i silnie rozdrobniony materiał ceramiczny (150 fragmentów) związany był z kulturą pucharów lejkowatych z okresu neolitu, kulturą trzciniecką z późnej epoki brązu (która jest tu najsilniej reprezentowana) oraz grupą tarnobrzeską z wczesnej epoki żelaza – tej ostatniej można przypisać pojedyncze fragmenty ceramiki, co może świadczyć o krótkotrwałym osadnictwie.

Materiały i dokumentacja przechowywane są Muzeum Okręgowym w Rzeszowie. Wyniki badań będą opublikowane w „Materiałach i Sprawozdaniach Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego". Badania nie będą kontynuowane.

ROGOWO, st. 23,
gm. Lubicz,
woj. toruńskie,
AZP 38-45/107

- osada kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych (neolit)
- cmentarzysko kultury amfor kulistych (neolit)
- osada z okresu halsztackiego i okresu lateńskiego
- cmentarzysko z okresu halsztackiego i okresu lateńskiego (?)
- osada z okresu wpływów rzymskich

Badania weryfikacyjno-sondażowe w związku z projektowaną budową autostrady A-1, przeprowadzone w październiku przez mgr. Wojciecha Sosnowskiego i dr. Marka Rubnikowicza (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Założono 58 sondaży o wymiarach 0,5 x 0,5 m każdy oraz 2 większe wykopy. Przebadano łącznie 30 m^2.

Nawarstwienia kulturowe odsłonięto jedynie w dwóch większych wykopach – były to: jama osadnicza kultury amfor kulistych i jama grobowa z pochówkiem krowy, związana również z tą kulturą. Odkryty pochówek zwierzęcy jest pierwszym tego typu znaleziskiem na ziemi chełmińskiej. Z jam oprócz materiałów osteologicznych pozyskano liczne fragmenty ceramiki, pozwalające datować obiekty na III fazę rozwojową kultury amfor kulistych. W pozostałych sondażach pod warstwą humusu wystąpiła niewielkiej miąższości (do 10 cm) warstwa żółtego piasku, zalegająca na żółtobrunatnej glinie calcowej. Nie pozyskano z nich ruchomego inwentarza zabytkowego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i PSOZ w Toruniu.

Stanowisko zostało zakwalifikowane do szerokopłaszczyznowych badań wykopaliskowych przed rozpoczęciem budowy autostrady.